

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M.K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w [...]
o zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2016 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 marca 2016 r., sygn. akt I ACa .../14,

1) oddała zażalenie,

**2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1800,- (jeden tysiąc osiemset)
złotych z tytułu kosztów postępowania zażaleniowego,**

**3) przyznaje adwokatowi A. L. od Skarbu Państwa Sądu
Apelacyjnego w [...] kwotę 2400,- (dwa tysiące czterysta) złotych,
powiększoną o należny podatek VAT z tytułu zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...], w punkcie pierwszym oddalił wniosek powoda M.K. o przywrócenie terminu do zgłoszenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt I ACa .../14 oraz w punkcie drugim - odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku i o doręczenie powodowi odpisu wyroku z uzasadnieniem. W uzasadnieniu postanowienia Sąd stwierdził, że powód nie wykazał przesłanek z art. 168 § 1 k.p.c., tj. że nie dokonał czynności procesowej, której dotyczy wniosek w terminie bez swojej winy, zatem jego wniosek o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności należało oddalić jako niezasadny; w konsekwencji wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem jako złożony po terminie określonym w art. 328 k.p.c. należało odrzucić.

W zażaleniu na wskazane postanowienie w jego punkcie drugim powód zarzucił Sądowi naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 168 § 1 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że ze swojej winy uchybił on terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i jego doręczenie, co doprowadziło do oddalenia wniosku powoda o przywrócenie terminu. Wniósł o skontrolowanie na podstawie art. 380 w związku z art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. nie podlegającego zaskarżeniu postanowienia, którego dotyczy zażalenie w punkcie pierwszym, w przedmiocie oddalenia wniosku powoda o przywrócenie terminu. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia ze wskazaniem w uzasadnieniu wydanego postanowienia, toku dalszego postępowania i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego, w tym wynagrodzenia dla nieopłaconego pełnomocnika powoda działającego z urzędu.

W odpowiedzi na zażalenie Skarb Państwa – Prokurator Rejonowy w [...] zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznając wniosek powoda Sąd Apelacyjny ustalił, że dnia 10 lutego 2015 r. wpłynął jego wniosek do Sądu Apelacyjnego o zawieszenie postępowania w sprawie ze względu na prowadzone śledztwo przez Prokuraturę Rejonową w [...], którego zakończenie, zdaniem wnioskodawcy mogło mieć znaczenie dla postępowania w sprawie cywilnej. Mimo to, nie będąc związany wnioskiem o zawieszenie postępowania, Sąd Apelacyjny w [...] dnia 10 marca 2015 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w [...] z dnia 29 maja 2014 r. Z ustaleń wynika, że dopiero dnia 16 grudnia 2015 r. powód złożył wniosek o wydanie mu odpisu wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem, co spowodowało przesłanie odpisu wyroku z informacją, iż uzasadnienie nie może zostać przesłane, gdyż ze względu na brak w ustawowym terminie wniosku o jego sporządzenie, uzasadnienie nie zostało sporządzone. Dnia 4 lutego 2016 r. powód wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji i jednocześnie złożył wniosek o sporządzenie tego uzasadnienia., wskazując na przyczyny opóźnienia. Wniosek ten został odrzucony zaskarżonym postanowieniem, ze wskazaniem, że wyrok Sądu Apelacyjnego został wydany mimo nieobecności powoda, który powinien był interesować się losami własnej sprawy, zakończonej wyrokiem ogłoszonym po przeprowadzeniu rozprawy, nieodroczonej mimo takiego wniosku powoda, a w związku z jego nieobecnością Sąd nie mógł go pouczyć o możliwości złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku.

Wbrew twierdzeniom zawartym w zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie w tym postanowieniu jest prawidłowe. Przekonanie powoda, że ze względu na jego wniosek o zawieszenie postępowania rozprawa apelacyjna się nie odbędzie jest niczym nieuzasadnione, skoro wniosek taki nie wiąże sądu. Powód winien był zatem zainteresować się, jakie zostały podjęte decyzje w związku z wnioskiem, złożonym miesiąc wcześniej, niż była wyznaczona rozprawa, której odroczenia oczekiwał. Nie zostało przekonująco wyjaśnione przez powoda, czym miało być podyktowane jego kolejne przekonanie, że wyrok nie został ogłoszony i jak twierdzi pełnomocnik skarżącego nie miał on co do tego świadomości, podczas gdy z łatwością mógł uzyskać w Sądzie taką informację w swojej sprawie. Zaniechania w tym względzie nie można tłumaczyć działaniem

bez pełnomocnika, gdyż do uzyskania informacji o wydaniu wyroku nie potrzeba żadnej wiedzy specjalistycznej, poza ogólnym wyobrażeniem, czym jest dbanie o własne sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1998 r., I CKN 556/98). Trafne jest zatem przytoczenie w odpowiedzi na zażalenie stanowiska Sądu Najwyższego zawartego w postanowieniu z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie II UZ 14/12, że winą strony, a także jej przedstawiciela lub pełnomocnika procesowego jest „nieprzykładanie staranności i troskliwości w tym wysokim stopniu, jakiego wymaga z natury rzeczy prowadzenie procesu, nieprzestrzeganie wszelkich potrzebnych i możliwych środków ostrożności dla dopełnienia w terminie czynności procesowej, jeżeli wskutek tego czynności nie dokonano w terminie, a z okoliczności przypadku wynika, że przy zachowaniu tej staranności i ostrożności strona dopełniłaby tej czynności w terminie”. Koresponduje to z wcześniejszym poglądem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 31 maja 2006 r., IV CZ 37/06, że brak winy na gruncie art. 168 § 1 k.p.c. powinien być oceniany w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od osoby dbającej należycie o swoje interesy. Z tego wynika, że nie występuje brak winy strony, która nie dokonała w terminie czynności procesowej, jeżeli zaniedbała uzyskania dostępnej z łatwością informacji, z której posiadaniem wiązało się podjęcie w terminie tej czynności.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 394¹ i art. 398²¹ k.p.c. i o wynagrodzeniu należnym nieopłaconemu pełnomocnikowi skarżącego ustanowionemu z urzędu na podstawie § 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 461).

aj

kc